

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Markovej a členiek senátu JUDr. Dariny Ličkovej a JUDr. Júlie Horskej, v právnej veci žalobcu: **S.C.B.**, IČO: X. proti žalovanému: **U.P.Č.**, IČO: X., zast. JUDr. J.P., advokátom so sídlom N.Č., **o zaplatenie 1 375 047,24,-- Sk s prísl.**, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 31. októbra 2007, č.k. 15Cb 34/2001-226, takto

r o z h o d o l:

Napadnutý rozsudok Krajského súdu v Žiline z 31. októbra 2007, č.k. 15 Cb 34/2001-226 sa **p o t v r d z u j e**.

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému na účet zástupcu náhradu trov odvolacieho konania v sume 0,-- Sk.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Žiline rozsudkom z 31. októbra 2007, č.k. 15Cb 34/2001-226 žalobu zamietol a žalobcu zaviazal žalovanému zaplatiť trovy konania vo výške 287 125,60,-- Sk.

Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa vyplýva, že žalobca označený ako K.B. žalobou z 3. januára 2000 sa domáhal na žalovanom zaplatenia sumy 903 000,-- Sk titulom nesplateného úveru, dlžných úrokov ku 30. júnu 1999 v sume 472 047,24,-- Sk

a úrokov od 1. júla 1999 zo sumy 903 000,-- Sk vo výške 13% ročne až do zaplatenia, ako i trovy konania.

Žalobu žalobca odôvodnil tým, že Š., š.p., IČO: X. žiadosťou z 22. februára 1991 požiadal K.P. o prevzatie časti pohľadávky V., pobočky Č. (ďalej len V. Č.) voči tomuto štátnemu podniku, ktorý vznikol z úveru na trvalo sa obracajúce zásoby (ďalej len TOZ) v sume 13 726 000,-- Kčs a z celkovej časti úveru na TOZ 80% zo sumy 17 158 000,-- Kčs. K.P. (ďalej len K.P.) prevzala na základe tejto žiadosti pohľadávku V. Č. vo výške 80% z celkového úveru na TOZ, čo predstavovalo sumu 13 726 000,-- Kčs, pričom žiadosť o prevzatie pohľadávky z úverov na TOZ a potvrdenie o prevzatí pohľadávky z úverov na TOZ tvoria hospodársku zmluvu, uzatvorenú podľa ustanovení vtedy platného a účinného Hospodárskeho zákonníka. V dôsledku zániku ČSFR predmetná pohľadávka prešla na K.B., š.p.ú. Rozhodnutím Prezídia FO. č. 712/1996 z 30. októbra 1996 bola rozhodnutím Ministerstva pôdohospodárstva SR č. 10334/1996-420 z 12. decembra 1996 vyňatá časť majetku štátneho podniku Š., š.p. v rozsahu H. dňom 31. decembra 1996 a táto časť majetku prešla dňom 1. januára 1997 na F., ktorý ju tým istým dňom zmluvou o predaji časti podniku č. 1736/1996 predal spoločnosti U., s.r.o. Č., pričom spoločnosť - žalovaný na základe predmetnej zmluvy o predaji časti majetku štátneho podniku Š., š.p. Č. prevzala aj práva, povinnosti a záväzky s týmto majetkom súvisiace, vrátane neznámych.

Žalovaný preto vstúpil do právneho vzťahu dlžníka z úveru na TOZ voči K., š.p.ú. v rozsahu nadobudnutej časti majetku.

K. a právny predchodca žalovaného uzatvorili 22. mája 1996 zmluvu, ktorou usporiadali vzájomné zmluvné vzťahy pri plnení záväzku z úveru na TOZ a uznali pohľadávku v sume 10 023 264,13,-- Sk, pričom žalovaný sa zaviazal pravidelne v splátkach uhrádzať istinu žalobcovi, ako i úroky.

Žalovaný dlhuje žalobcovi ku dňu podania žaloby 1 375 047,24,-- Sk, t.j. istinu 903 000,-- Sk, úroky 472 047,24,-- Sk.

Po podaní žaloby do práv žalobcu vstúpila S., a.s. ako nástupca K., ktorý upresnil, že žalovanú istinu a príslušenstvo si uplatňuje na základe úveru poskytnutého predchodcovi žalovaného (Š., š.p. Č.) na základe úverovej zmluvy č. 1, uzatvorenej medzi V. pobočka Č.

a Š., š.p. dňa 27. apríla 1990, ako i úverovej zmluvy K. Bratislava, uzatvorenej medzi Š., š.p. Č. dňa 22. mája 1996.

Žalovaný namietal, že žalobca nepredložil dôkaz o existencii pohľadávky z úveru na TOZ.

Rozsudkom súdu prvého stupňa zo 6. júla 2005, č.k. 15Cb 34/2001-114 bola žaloba zamietnutá. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol o odvolaní žalobcu uznesením 22. februára 2007, sp.zn. 6Obo 357/2005 tak, že rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Súd prvého stupňa nevykonal dostatočné dokazovanie o aktívnej a pasívnej legitímácii účastníkov konania.

Súd prvého stupňa v novom konaní doplnil dokazovanie v súlade s právnym názorom súdu odvolacieho.

Prvostupňový súd vychádzal z tvrdení žalobcu, že svoje právo odvodzuje od úverovej zmluvy č. 1 z 27. apríla 1990, ktorou V. Č. poskytla predchodcovi žalovanému Š., š.p. Č. úver na TOZ vo výške 17 158 000,-- Kčs pri úrokovej sadzbe 6%.

Tieto skutočnosti potom korešpondujú aj s obsahom žiadosti o prevzatie pohľadávky z úverov na TOZ, kde je taktiež uvedené, že predmetný úver bol pohľadávkou V., pobočka Č. a bol poskytnutý v sume 17 158 000,-- Kčs a išlo o úver na TOZ.

Z úverovej zmluvy č. 1 z 27. apríla 1990 čl. II jednoznačne vyplýva, že úver bol jednorázovo vyčerpaný 27. decembra 1988 na základe preúčtovania KTK účtu pri vyčlenení objemu TOZ a zdrojov ich krytia.

V konaní žalobca nepreukázal, že na základe úverovej zmluvy č. 1, uzatvorenej 27. apríla 1990 medzi V. Č. a Š., š.p. Č. došlo po uzatvorení tejto zmluvy - teda po 27. apríli 1990, resp. dňom 27. apríla 1990, k poskytnutiu úveru.

Súd prvého stupňa mal preto jednoznačne preukázané, že na základe úverovej zmluvy č. 1 z 27. apríla 1990, od ktorej odvodzoval žalobca svoj nárok v konaní, k poskytnutiu úveru právnemu predchodcovi žalovaného nedošlo.

Taktiež nárok žalobcu uplatnený titulom o úvere z 22. mája 1996 nevznikol, keďže z obsahu tejto zmluvy nie je zrejmé, v akej výške a kedy je úver poskytnutý.

Zmluva o úvere z 22. mája 1996 je neurčitým právnym úkonom a v konaní nebolo ani preukázané, že sa na základe tejto zmluvy aj plnilo.

Potom nie je možné preukázať, na základe akého konkrétneho právneho úkonu (zmluvy o úvere), uzatvoreného podľa Hospodárskeho zákonníka bol úver poskytnutý tak, aby bolo zrejmé, ktoré zmluvné podmienky a dojednania existovali medzi poskytovateľom úveru (V. B., pobočka Č.) a Š., š.p. Č. tak, aby bolo možné zistiť konkrétne dojednania úverovej zmluvy, zrejme uzatvorenej ešte v roku 1998, k plneniu ktorej sa účastníci mali zaviazat'. Žalobca nepreukázal existenciu zmluvy o úvere, uzatvorenej pred 27. aprílom 1990, na základe ktorej mal byť 27. decembra 1988 úver vo výške 17 158 000,-- Kčs na TOZ poskytnutý.

Žiadosť o prevzatie pohľadávky z úverov na TOZ z 22. februára 1991 a potvrdenie o prevzatí pohľadávky z úverov na TOZ z 26. augusta 1991 nie je možné pokladať za úverovú zmluvu, uzatvorenú v súlade s § 382a HZ, pretože z ich obsahu jednoznačne vyplýva len úkon prevzatia pohľadávky V., pobočky Ž.. V konaní bolo aj jednoznačne preukázané, že k plneniu - poskytnutiu úveru na základe týchto dvoch právnych úkonov po 26. auguste 1991 nedošlo.

Žalobca, pokiaľ sa domáha plnenia z konkrétnej úverovej zmluvy, je potrebné, aby preukázal jej existenciu a jej zmluvné dojednania. Až preukázaním týchto skutočností by bolo možné potom konštatovať, či predmetná úverová zmluva bola platnou a účinnou úverovou zmluvou.

Žalobca toto dôkazné bremeno v konaní neunesol, a preto nie je možné nárok uplatnený z úverovej zmluvy č. 1, datovanej 27. apríla 1990, žalobcovi priznať.

Súd prvého stupňa ďalej konštatoval, že z obsahu spisu privatizačného projektu Š., š.p. Č. je zrejmé, že predmetom privatizácie boli okrem iného aj záväzky, úver TOZ K. v sume 820 000,-- Sk, vyčíslených k 31. decembru 1995, ale v predmete sú uvedené úvery TOZ K. bez bližšej špecifikácie a identifikácie predmetného úveru.

Zo samotnej zmluvy o predaji podniku č. 1736/96 z 18. decembra 1996 je zrejmé, že žalovaný prevzal časť majetku Štátneho majetku Č., š.p. Č., a to H., ktorý je predmetom prevodu, ako aj práva a záväzky súvisiace s týmto majetkom, vrátane neznámych, pričom časť majetku je uvedená v prílohách tvoriacich súčasť predmetnej zmluvy a vyjadrujú stav majetku k 30. októbru 1996, pričom v prílohe č. 16, výstup č. 6 - časť podniku H., označená ako súpis úverových zmlúv, sú uvedené bankové úvery v sume 902 000,-- Sk bez bližšej špecifikácie úveru. Ani v liste K. z 19. augusta 1996 pod č. 163/1996-GR adresovaného š.p. Š., nie je špecifikované o aký konkrétny úver ide, v tomto liste je uvedené číslo úverového účtu X.

Ďalej prvostupňový súd poukazuje, že K. B. identifikovala úverový účet, ktorý mal byť predmetom prevodu pod č. X., no toto číslo nie je stotožnené s číslom úverového účtu uvedeného v úverovej zmluve č. 1 z 27. apríla 1990, čl. I, kde je uvedené úverové číslo účtu X. K tomuto číslu sa viažu aj výpisy z účtu Š., š.p. Č. z 27. decembra 1990. Preto nie je z obsahu príloh k zmluve o predaji podniku zrejmé, ktorý konkrétny úver mal byť predmetom prevodu ako časti majetku Š., š.p. Č. na žalovaného, keďže úver nebol v týchto listinách riadne identifikovaný.

Preto prvostupňový súd žalobu žalobcu zamietol a o trovách konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že ich náhradu priznal úspešnému účastníkovi, t.j. žalovanému.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalovaného zaviazal na zaplatenie sumy 1 375 047,24,-- Sk a dlžných úrokov vo výške 13% ročne z istiny 930 000,-- Sk od 1.7.1999 až do zaplatenia a trov konania, alebo aký rozsudok Krajského súdu v Žiline, sp.zn. 15Cb 34/2001-226 zrušil a vec mu vrátil na nové konanie z týchto dôvodov:

Súd prvého stupňa sa nezaoberal zisťovaním obsahu, ani platnosti úverovej zmluvy, ktorá bola uzatvorená v zmysle Hospodárskeho zákonníka a vyhlášky č. 201/1989 Zb. ŠBČS v platnom znení. Odvolateľ poukázal na § 10 vyhl. č. 201/1989 Zb., v zmysle ktorého splátky úverov na TOZ poskytnuté pred 1. januárom 1990 a postup pri ich úrokovaní sa dojednávajú medzi bankou a organizáciou vždy na obdobie jedného roka úverovou zmluvou.

Úverová zmluva teda nebola skutočnou úverovou zmluvou, úverové zmluvy podľa vyhl. č. 201/1989 Zb. § 10, súvisiac podľa ich obsahu, by sa dali označiť ako dohody o spôsobe, akým bude organizácia hradiť splátky a úroky z úverov, poskytnutých na TOZ pred 1. januárom 1990.

K reálnemu poskytnutiu prostriedkov na TOZ došlo, o čom svedčí uznanie právneho predchodcu žalovaného.

Žalobca ďalej uviedol, že pokiaľ by peňažné prostriedky z úverovej zmluvy č. 1 z 27. apríla 1990 neboli právnenému predchodcovi žalovaného reálne poskytnuté, nežiadal by listom z 25. apríla 1990 o úver na TOZ vo výške 17 158 000,-- Sk a tak isto by nebol svoj záväzok riadne splácal.

Zmluva o úvere z 22. mája 1996 je štandardnou zmluvou a je považovaná za prejav uznania záväzku v súlade s ust. § 585 Obč. zákonníka.

Súd prvého stupňa neuviedol iné úverové zmluvy, s ktorými by sa mohla prevzatá časť úverovej zmluvy zameniť.

Žalovaný sa písomne vyjadril k odvolaniu žalobcu a uviedol, že navrhuje rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť z týchto dôvodov:

Žalobca v odvolaní uznáva, že úver bol poskytnutý na základe inej „skutočnej úverovej zmluvy“, v dôsledku ktorej bol úver poskytnutý. Ďalej žalovaný citoval vyhl. č. 103/1985 Zb. - § 9 a HZ ust. § 382, 382a a § 391, ako aj vyhl. č. 201/1989 Zb, § 4, § 10.

Žalovaný nepreukázal úverovú zmluvu, ktorou mal byť úver poskytnutý. Preto nie je možné posúdiť, či ak predmetom nahradenia sú záväzky z konkrétnej úverovej zmluvy a ide o záväzky na základe platného právneho úkonu.

Žalobca nepreukázal, že K.B. sa stala veriteľom dlžníka Š., š.p. so žalovanou pohľadávkou, a preto K.B. nemohla platne previesť na žalobcu žalovanú pohľadávku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) prejednal odvolanie žalobcu podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa

ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a po preskúmaní rozhodnutia súdu prvého stupňa, ako i konania mu predchádzajúceho, dospel k názoru, že odvolaniu nie je možné vyhovieť.

Odvolací súd má za to, že súd prvého stupňa vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, z ktorého vyvodil vecne správny právny záver a v celom rozsahu sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia.

Žalobca v odvolaní neprodukoval žiadne nové dôkazy a tvrdenia, ktoré by spochybnili dôvody, pre ktoré súd prvého stupňa žalobu žalobcu zamietol.

Je nesporné, že žalobca neosvedčil svoje tvrdenie o poskytnutí úveru úverovou zmluvou v roku 1988, keďže túto úverovú zmluvu v konaní na súde prvého stupňa a ani v odvolacom konaní nepredložil. Za takúto, ako sám pripúšťa žalobca, nemožno považovať úverovú zmluvu z 27. apríla 1990, keďže ide, ako tvrdí žalobca, o úverovú zmluvu, uzatvorenú podľa § 10 vyhl. č. 201/1989 Zb. - teda táto nebola skutočnou úverovou zmluvou.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z vykonaného dokazovania dospel k názoru, že žalobca v konaní na súde prvého stupňa, ani v odvolacom konaní, nepreukázal, že úver na TOZ v sume 903 000,-- Sk (istine) prešiel na žalovaného, keďže v privatizačnom projekte Š., š.p. Č., ktorý bol zabezpečený od F. vyplýva, že predmetom privatizácie časti podniku sú aj záväzky - úver na TOZ v sume 820 000,-- Sk bez bližšej špecifikácie a identifikácie úveru.

V zmluve o predaji podniku č. 1736/96 z 18. decembra 1996 sú úverové zmluvy a záväzky z nich vyplývajúce bez bližšej špecifikácie uvedené bankové úvery v sume 902 000,-- Sk.

Odvolací súd preto poukazuje na tieto písomné dôkazy, preukazujúce neurčitosť záväzku žalovaného, ktorý mal prevziať z úverových zmlúv na TOZ.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil, keď sa stotožnil s dôvodmi súdu prvého stupňa, pre ktoré tak prvostupňový súd rozhodol v plnom rozsahu.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p., a to podľa úspechu účastníkov v odvolacom konaní.

Žalovanému ako úspešnému účastníkovi vzniklo právo na ich náhradu, tieto si však neuplatnil ani v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu a ani ich nevyčíslil do 3 dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia (§ 151 ods. 1 O.s.p.). V odvolacom konaní žalovanému nevznikli iné trovy ako trovy právneho zastúpenia (§ 151 ods. 2 O.s.p.).

P o u ě n i e: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 22. januára 2009

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: M.